

Brussel, 13 september 2007
Advies SERV en Minaraad

Advies op hoofdlijnen **over het voorontwerp van Vlarebo 2007**

Contactpersoon Minaraad: Francis Noyen
Contactpersoon SERV: Annick Lamote

Minaraad, 30 augustus 2007
SERV, 31 augustus 2007

Inhoud

1.	Inleiding van het advies op hoofdlijnen	1
2.	Situering	2
2.1	Inhoud van de adviesvraag.....	2
3.	Aanbevelingen	3
3.1	Algemene beoordeling	3
3.2	Nog meer afstemmen op andere regelgeving.....	3
3.3	Op vele vlakken nog invulling nodig door de minister	4
3.4	Vlarebo-lijst	5
3.5	Grondeninformatieregister	5
3.6	Procedures	6
3.7	Normering.....	7
3.8	Groeven en graverijen.....	8
3.9	Takenpakket bodemsaneringsdeskundigen	8
3.10	Retributies	8
3.11	Geef uitvoering aan de voorziene financieringsmogelijkheden.....	9

1. Inleiding van het advies op hoofdlijnen

Op 30 juli 2007 ontvingen de Minaraad en de SERV van de Vlaamse minister van Leefmilieu de vraag om een advies uit te brengen over het voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de bodemsanering en de bodembescherming en het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Vlarea en titel I en II van het Vlarem. De adviestermijn bedraagt 30 dagen.

De Raden hebben ernstige bezwaren bij de gevolgde procedure. De adviesvraag werd gesteld in volle vakantieperiode. Verschillende leden van beide Raden konden pas rond 20 augustus 2007 kennis nemen van het omvangrijke dossier. Ook was er geen of volstrekt onvoldoende tijd om de achterban te raadplegen. De gemotiveerde verzoeken om de adviestermijn enige tijd uit te stellen, werden steevast geweigerd. Dit is verwonderlijk omdat de regeling pas ten vroegste op 1 januari 2008 van kracht zou worden. Dergelijk slecht getimede adviesvragen zorgen ervoor dat de maatschappelijk adviesraden hun taken niet naar behoren kunnen vervullen. Bovendien wordt vastgesteld dat bij de voorbereiding van dit dossier, met uitzondering van het hoofdstuk bodemverzet geen overleg gepleegd werd met de betrokken partijen die in de Minaraad of de SERV vertegenwoordigd zijn (werkgevers met inbegrip van de bodemsaneerders, vakbonden, gemeenten en provincies, milieubeweging, ...).

De Raden kunnen binnen deze beperkte adviestermijn onmogelijk grondig ingaan op het voorliggende dossier.

2. Situering

2.1 Inhoud van de adviesvraag

Het decreet betreffende de bodemsanering en de bodembescherming (Bodemdecreet) werd op 11 oktober 2006 aangenomen door het Vlaams Parlement, op 27 oktober 2006 bekrachtigd door de Vlaamse Regering en op 22 januari 2007 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. Het tijdstip van inwerkingtreding van het Bodemdecreet wordt door de Vlaamse Regering vastgesteld in voorliggend voorontwerp van besluit. Bij inwerkingtreding van dit nieuwe Bodemdecreet zal het Bodemsaneringsdecreet van 22 februari 1995 worden opgeheven.

De decreetgever heeft voor verschillende aspecten van het Bodemdecreet aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid gegeven om nadere uitvoeringsregels vast te stellen. Het voorliggende voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering bevat de nadere uitvoeringsbepalingen bij het Bodemdecreet. Het uitvoeringsbesluit legt op een aantal punten het huidige beleid wettelijk vast en bevat een aantal nieuwe uitvoeringsbepalingen.

Het voorliggende voorontwerp van besluit bevat t.o.v. de vorige Vlarebo een aantal aanpassingen (o.a. grondverzetregeling, periodieke onderzoeksplicht), verfijningen (criteria voor evaluatie BBT en de kennisvoorwaarde bij onschuldig bezit) en vereenvoudigingen (financiële zekerheden). Het voorontwerp geeft verder uitvoering aan een aantal nieuwe instrumenten in het Bodemdecreet (o.a. het grondeninformatieregister, beperkt bodemsaneringsproject, risicobeheer, waterbodemonderzoek, overdracht vrijstelling van de saneringsplicht) en voorziet in een reeks overgangsbepalingen om de overschakeling naar de nieuwe bodemsaneringsregeling zo vlot als mogelijk te laten verlopen met de nodige waarborgen voor de rechtszekerheid.

De grondverzetregeling uit het Vlarebo (Hoofdstuk X) werd bijgestuurd en opgenomen als Hoofdstuk XIII van Titel III van voorliggend voorontwerp van besluit. De voorgestelde aanpassing van de grondverzetregeling brengt met zich mee dat ook een aantal beperkte wijzigingen moeten gebeuren in het besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2003 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer (Vlarea), in het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (Vlarem I) en in het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (Vlarem II).

3. Aanbevelingen

3.1 Algemene beoordeling

De Raden vinden het positief dat hun advies van januari 2006 over het Bodemsaneringsdecreet een grote doorwerking kent in het nieuwe Bodemdecreet en dat aan veel van deze elementen uitvoering wordt gegeven in het nieuwe uitvoeringsbesluit. Voorbeelden hiervan zijn het beperkte bodemsaneringsproject, de mogelijkheid van risicobeheer, het waterbodemonderzoek, de overdracht van vrijstelling van de saneringsplicht, de regeling voor appartementen, ...

Op basis van een eerste lezing van het uitgebreide ontwerpbesluit en zonder zich te kunnen uitspreken over de details kunnen de Raden zich aansluiten bij de grote lijnen van het ontwerpbesluit.

Toch vinden de Raden het spijtig dat niet alle kansen voor de vereenvoudiging van de procedures benut werden.

3.2 Nog meer afstemmen op andere regelgeving

De lijst van bodembedreigende inrichtingen en/of activiteiten (bijlage 1 van het Vlarebo) is opge maakt op basis van de indelingslijst van hinderlijke inrichtingen en/of activiteiten zoals opgenomen in bijlage 1 van Vlarem I. De Vlarebo-lijst stemt nu op een aantal redactionele fouten na volledig overeen met de Vlarem-lijst. Binnenkort wordt de Vlarem-lijst echter ingrijpend veranderd, waardoor de afstemming opnieuw dreigt verloren te gaan en een nieuwe wijziging van de Vlarebo-lijst zich zal opdringen. De Raden herhalen hun bezorgdheid voor de overzichtelijkheid en de toegankelijkheid van de wetgeving en het streven naar een zo groot mogelijke integratie tussen de verschillende milieureglementeringen. De Raden pleiten voor een extra kolom (met aanduiding van de categorie van bodemonderzoeksplicht) in bijlage 1 van Vlarem I. In tweede orde kan gedacht worden aan een afzonderlijk besluit met één geïntegreerde lijst met alle hinderlijke en potentieel bodemverontreinigende inrichtingen en activiteiten.

In bepaalde gevallen kan door de betrokkene een beperkt bodemsaneringsproject worden ingediend in de plaats van een 'gewoon' bodemsaneringsproject. Het geeft de betrokkene in die gevallen de mogelijkheid een eenvoudigere en snellere procedure te volgen voor het bekomen van een akkoord en de vergunningen voor de uit te voeren saneringswerken. De Raden vragen zich af of deze regeling volledig is afgestemd met de richtlijnen en eisen bij calamiteiten met gevaarlijke stoffen in hoofdstukken 4, 5 en 6 van Vlarem II¹.

De Raden herhalen hun vraag uit het advies van januari 2006 over het Bodemsaneringsdecreet om te komen tot een eenduidig normeringskader voor alle stoffen (inclusief delfstoffen) die als bodem gebruikt worden. Immers uitgegraven bodem is grond die vrijkomt bij graafactiviteiten buiten ontginningsgebieden en overeenkomstig Vlarebo beheerd wordt. Sommige partijen uitgegraven bodem worden als secundaire delfstoffen aangewend. Hun conformiteit met de in Vlarebo voorziene normen kan door de aflevering van een bodembeherrapport of een gebruikscertificaat gegarandeerd worden. Delfstoffen zijn afkomstig van ontginningsgebieden en moeten niet voldoen aan de voorwaarden voor uitgegraven bodem. De normering voor delfstoffen is soepeler dan deze voor

---

¹ Het betreft volgende artikels: 4.1.3.3 en 4.1.3.4, 6.5.5.4 en 5.17.2.12 en 5.17.2.30, ...

uitgegraven bodem. De normering voor zand dat gebruikt wordt als bodem is dus afhankelijk van de juridische afbakening van het winningsgebied. Hetzelfde zand (dat voldoet aan de normering voor delfstoffen maar niet aan de Vlarebo-normen) dat afkomstig is van een ontginning of van een uitgegraven bodem zal respectievelijk wel en niet toegelaten worden. De normering voor chroom en arseen ligt dicht bij de saneringswaarde en mogelijks boven de 80% van de saneringswaarde. In het algemeen pleiten de Raden voor een afstemming tussen het Vlarebo en Vlareop.

De Vlaamse Regering kan krachtens de bepalingen van het Bodemdecreet beslissen dat een (deel) waterbodem binnen een bepaalde termijn het voorwerp moet uitmaken van een waterbodemonderzoek. In het voorliggende besluit wordt de kennisgeving en de conformverklaring van het waterbodemonderzoek geregeld. De Raden vragen dat de Vlaamse Regering met het opstellen van de lijst met waterbodems en de opgelegde timing van het onderzoek rekening houdt en afstemt met gerelateerde plannen en initiatieven. Voorbeelden hiervan zijn het sectoraal uitvoeringsplan bagger- en ruimingsspecie, de deelbekkenbeheerplannen, ...

3.3 Op vele vlakken nog invulling nodig door de minister

Naast voorliggend ontwerpbesluit zijn nog uitvoeringsinitiatieven noodzakelijk, zoals het opstellen en het aanpassen van de codes van goede praktijk, het opstellen van een algemene leidraad voor het werken met uitgegraven bodem, ... Zo moet de afbakening van de kadastrale werkzone en van een zone voor het gebruik ter plaatse gebeuren volgens een nog op te stellen code van goede praktijk. Aangezien deze codes nog niet gekend zijn, hebben de betrokkenen geen zicht op de invulling ervan wat leidt tot onzekerheid. De Raden vragen dat de overheid overleg pleegt met de betrokkenen alvorens deze codes van goede praktijk goedgekeurd worden. Positief is dat de codes niet langer door de OVAM maar door de minister worden goedgekeurd. Dit verhoogt de rechtszekerheid voor de betrokken partijen.

Een verdachte grond wordt in het huidige Vlarebo omschreven als een risicogrand, een grond opgenomen in het register van de verontreinigde gronden of een grond waarvoor aanwijzingen bestaan van bodemverontreiniging. De derde omschrijving, nl. gronden waarvoor aanwijzingen bestaan van bodemverontreiniging is vrij subjectief. Daarom wordt een nieuwe definitie vastgesteld. Het is de doelstelling om de definitie van verdachte grond in de nieuwe grondverzetregeling zodanig te wijzigen dat het al dan niet verdacht zijn van een grond steeds rust op een objectieve beoordeling, zodat ook het bestaan van de onderzoeksverplichting eenduidig wordt vastgelegd. De nieuwe definitie van 'verdachte grond' is:

- a) risicogrand;
- b) grond die opgenomen is in het grondeninformatieregister, voor zover in een bodemonderzoek in het vaste deel van de aarde van die grond bodemverontreiniging werd aangetroffen;
- c) openbare weg, oude wegbedding en wegberm;
- d) gronden waarvoor aanwijzingen van bodemverontreiniging bestaan en die werden aangewezen door de minister.

De Raden wijzen erop dat deze definitie via de laatste omschrijving nog een ruim toepassingsgebied toelaat. De Raden vragen dat deze gronden aangewezen worden op basis van de opgedane ervaring. De Raden denken hierbij onder meer aan de problematiek van vervuilde overstromingsgebieden. Dit moet geval per geval bekeken worden.

3.4 Vlarebo-lijst

Indien een inrichting of een activiteit opgenomen is in de Vlarebo-lijst, moet de onderzoeksplichtige op deze risicogrand op (een) bepaald(e) tijdstip(pen) een oriënterend bodemonderzoek uitvoeren. De kosten voor het uitvoeren van het onderzoek worden gedragen door de onderzoeksplichtige. Met betrekking tot de periodieke verplichting tot het uitvoeren en opmaken van een oriënterend bodemonderzoek is de periodiciteit afhankelijk van de (sub)rubriek waar de inrichting of activiteit wordt ondergebracht. Aan elke (sub)rubriek wordt een periodiciteitscategorie toegekend. De categorie C, de 5-jaarlijkse verplichting tot opmaak van een oriënterend bodemonderzoek vervalt, en wordt vervangen door een tienjaarlijkse periodiciteit. De vijfjaarlijkse onderzoeksverplichting had hoofdzakelijk betrekking op de exploitatie van grote ondernemingen. In de praktijk werd evenwel vastgesteld dat de duurtijd van een uitgebreide onderzoeksfase groot is. De Raden kunnen dit begrijpen doch vragen bijzondere aandacht voor onderzoeksplichtige bedrijven in of nabij kwetsbare gebieden zoals waterwingebieden. Voor deze bedrijven zouden aangepaste Vlarem-voorwaarden moeten volstaan zodat eventuele calamiteiten worden vermeden of snel worden opgespoord. Indien dit niet volstaat dienen de voorwaarden geëvalueerd en mogelijks bijgestuurd te worden.

De Vlarebo-lijst komt, op een aantal redactionele fouten na, volledig overeen met de Vlarem-lijst. Dit geeft aanleiding tot het schrappen van een aantal nuanceringen of subrubrieken uit de huidige lijst van bodembedreigende activiteiten. De belangrijkste wijzigingen zijn het wegvallen van het onderscheid tussen ondergrondse en bovengrondse houders voor gevaarlijke stoffen (rubriek 17.4 tot en met 17.3.7). Bovengrondse tanks worden nu gelijkgeschakeld met ondergrondse tanks. De verplichting voor bovengrondse tanks tot opmaak van een oriënterend bodemonderzoek bij overdracht van de grond of stopzetting van de activiteit wordt omgezet in een 10 of 20-jaarlijkse onderzoeksverplichting. De Raden vragen zich af of dit geen stap te ver is. De kans op een onopgemerkt lek is veel kleiner bij een bovengrondse tank. Bovendien werd in 1999 de regelgeving inzake inkuiping verstrengd. De Raden vragen dat onderzocht wordt of de ervaringen in de praktijk deze verhoogde frequentie rechtvaardigen. Indien uit de praktijk blijkt dat de OVAM toch geconfronteerd wordt met verontreinigingen onder bovengrondse ingekuipte tanks zou een oorzakaanalyse uitgevoerd moeten worden. Daarna kan men nagaan of de oorzaken niet via aangepaste Vlarem-voorwaarden opgevangen kunnen worden.

3.5 Grondeninformatieregister

De Raden hechten veel belang aan de uitwerking van de door GIS-ondersteunde databank. In de huidige bodemsaneringsregeling worden de bodemattesten nog steeds afgeleverd per volledig kadastraal perceel. Het (nieuwe) Bodemdecreet en het voorliggende ontwerpbesluit laten toe dat ook bodemattesten kunnen worden afgeleverd voor delen van kadastrale percelen (of grotere oppervlakten met (delen van) meerdere percelen). Dit is mogelijk door het huidige dossierbeheer te voorzien van de noodzakelijke GIS-componenten. De Raden appreciëren dan ook dat de uitwerking ervan tot nu toe geen uitstel heeft opgelopen of anders gezegd dat de timing gerespecteerd wordt.

Het bestaande register van verontreinigde gronden wordt uitgebouwd tot grondeninformatieregister waarin de gegevens van elke door de OVAM geïdentificeerde grond kunnen worden opgenomen, ongeacht of die grond al dan niet verontreinigd is. Tot nu toe kon in het register van de verontreinigde gronden en op het bodemattest enkel informatie over de bodemkwaliteit van een grond opgenomen worden voor zover die informatie afkomstig was uit conform verklaarde bodemonderzoeken. In de toekomst zullen ook gegevens over de bodemkwaliteit worden vermeld die voortkomen uit bijvoorbeeld vaststellingen van bodemverontreiniging door politiediensten of toezichthoudende milieu-instanties naar aanleiding van schadegevallen, informatie uit technische verslagen of stu-

dies van de ontvangende grond opgesteld door bodemsaneringsdeskundigen in het kader van het grondverzet. Dit betekent dat het bodemattest heel wat informatie kan bevatten. De Raden vragen dan ook dat elk attest een niet-technische samenvatting zou bevatten zodat de aanvrager en andere betrokkenen het attest op een correcte wijze kunnen interpreteren.

Iedere gemeente moet een gemeentelijke inventaris van de risicogronden opmaken. Een risicogrond is een grond waarop een inrichting of activiteit voorkomt of voorkwam die bodemverontreiniging kan veroorzaken. In de toekomst zal de OVAM een grond opnemen in het grondeninformatieregister als die grond door de gemeente in de gemeentelijke inventaris van risicogronden werd opgenomen. Indien een gemeente niet correct kan antwoorden of een perceel een risicogrond is, blijft de kans bestaan dat een koper zonder het te weten een verontreinigde grond koopt. De koper zal deze moeten saneren behalve indien hij kan aantonen dat hij voldoet aan de voorwaarden voor vrijstelling van de plicht waardoor hij het statuut van "onschuldig bezit" krijgt². Omdat sommige gemeenten hun verplichtingen niet nakomen, worden nieuwe eigenaars geconfronteerd met bijkomende kosten en vertragingen. De Raden vragen dat de minister nagaat in hoeverre de inventaris werd opgemaakt en achterblijvende gemeenten stimuleert en helpt (bv. oude indelingslijsten omzet naar de actuele Vlarebo-lijst).

Het grondeninformatieregister bevat heel wat gegevens van de door de OVAM geïdentificeerde gronden. De Raden vragen dat de gegevens van de bodemattesten raadpleegbaar en opvraagbaar zijn conform de openbaarheid van milieu-informatie. De Raden zijn voorstander van een loket waarbij de bodemattesten door iedereen gratis geraadpleegd kunnen worden. Voor het opvragen van een attest kan wel een retributie gevraagd worden.

3.6 Procedures

In bepaalde artikels (o.a. artikel 67) wordt gesproken over de ouderdom van een OBO, BBO e.d. maar er wordt nergens vermeld hoe de geldigheidsdatum van een onderzoek wordt vastgesteld. Het is onduidelijk welke datum geldt. De dag van ondertekening door de erkende deskundige, de dag van verzending of de dag van ontvangst bij de OVAM? De Raden vragen dat dit in Vlarebo verduidelijkt wordt.

Conform het Bodemsaneringsdecreet hadden alle categorie B-bedrijven nu al minstens voor de eerste keer een periodiek OBO moeten laten uitvoeren. Artikel 61 van het Vlarebo voorziet echter uitstel tot 2011 of 2015 (naargelang de exploitatie voor of na 28 oktober 1995 is aangevat). De Raden zijn geen voorstander van dit uitstel. Immers dat zou diegenen belonen die hun verplichtingen niet nagekomen zijn en benadelen deze die reeds een onderzoek hebben laten uitvoeren (bv. zij zullen immers sneller een tweede onderzoek moeten laten uitvoeren).

---

² Art 50: "Bij de beoordeling van het feit of de eigenaar al dan niet op de hoogte was of op de hoogte behoorde te zijn van de bodemverontreiniging op het ogenblik van de verwerving, vermeld in artikel 12, §2, 3°, en artikel 23, §2, 3°, van het Bodemdecreet, wordt in het bijzonder rekening gehouden met de volgende elementen:

- 1° het tijdstip van de verwerving;
- 2° vermeldingen of aanwijzingen in de aankoopakte;
- 3° de hoedanigheid van de eigenaar;
- 4° de ervaring of beroepskenntnis van de eigenaar;
- 5° de aard, de zintuiglijke waarneembaarheid of de algemene bekendheid van de bodemverontreiniging;
- 6° de aard van de inrichting die aanleiding heeft gegeven tot de bodemverontreiniging;
- 7° de toestand van en de voorkennis over de verontreinigde grond;
- 8° beschikbare documenten met betrekking tot de verontreinigde grond."

Het nieuwe Bodemdecreet voorziet in de mogelijkheid om de risico's die verbonden zijn aan een ernstige historische bodemverontreiniging (of aan een gemengde bodemverontreiniging die als een historische bodemverontreiniging moet worden behandeld) te beheersen door het opstellen van een risicobeheersplan, het uitvoeren van risicobeheersmaatregelen en het opstellen van opvolgingsrapporten, en dit alles in afwachting van de bodemsanering. Het is echter niet geheel duidelijk in welke gevallen dit risicobeheer al dan niet kan toegepast worden. Het decreet is terzake vrij vaag, in Vlarebo wordt de beslissing voornamelijk bij de OVAM gelegd. Het risicobeheersplan steunt op de resultaten van een conform verklaard beschrijvend bodemonderzoek en vergt dus heel veel informatie en middelen. De Raden begrijpen dat het opstellen van het risicobeheersplan en de evaluatie ervan een leerproces is voor zowel de aanvragers als de OVAM. De Raden vragen dat in Vlarebo duidelijker omschreven wordt wanneer risicobeheer wel of niet kan toegepast worden. In dat geval kunnen de procedure en voorwaarden voor risicobeheer vereenvoudigd worden, zonder dat het risico op bijkomende bodemverontreiniging toeneemt.

De achterstand van beroepen tegen beslissingen van de OVAM in verband met het opstellen van een bodemsaneringsproject of in verband met de uitvoering van een beschrijvend bodemonderzoek of van bodemsaneringswerken is nog steeds aanzienlijk. De Raden herhalen hun vraag om te onderzoeken of de beroepsprocedure niet vereenvoudigd en/of een passende dwingende termijn voor beroepen op basis van artikel 23 ingesteld kan worden. Eveneens dient de overheid zich zodanig te organiseren dat de achterstand op een meer aanvaardbare manier wordt weggewerkt. Ook ervaren de bedrijven een serieuze achterstand bij het beoordelen van de aanvragen tot het aanpassen (verlagen) van de financiële zekerheden. De Raden dringen aan op maatregelen om deze achterstand weg te werken.

3.7 Normering

De technische invulling van streefwaarden, richtwaarden en bodemsaneringsnormen zijn grotendeel overgenomen uit bijlage 6 (achtergrondwaarden), bijlage 8 (waarden voor vrij gebruik) en bijlage 4 (bodemsaneringsnormen) van het huidige Vlarebo.

Voor de zware metalen en metalloïden bleek echter een herziening van streefwaarden, richtwaarden en bodemsaneringsnormen noodzakelijk. Een belangrijke reden hiervoor is dat de methoden voor risicobeoordeling in de loop der jaren sterk verbeterd zijn. Daarnaast is er een aanzienlijke hoeveelheid aan nieuwe data beschikbaar gekomen. Meer bepaald kunnen nieuwe gegevens over eco-, fyto- en humane toxicologie, achtergrondblootstelling en fysicochemische en andere stoffeigenschappen in rekening worden gebracht.

De Raden hadden onvoldoende tijd om de normering van nabij te bekijken en spreken er zich dan ook niet over uit. Wel rezen bij het lezen van dat hoofdstuk een aantal vragen op:

- De bodemsaneringsnormen worden aangevuld met een aantal nieuwe parameters. Deze parameters komen echter niet voor in de normen voor hergebruik. Als er een partij verontreinigde grond voor reiniging wordt aangeboden op basis van een overschrijding van deze nieuwe parameters, tot waar moet die dan gereinigd worden?
- Is het logisch dat voor bepaalde zware metalen (chromium, lood en zink) de norm voor bouwkundig bodemgebruik gelijk is aan de bodemsaneringsnorm?
- Waarom ligt de norm voor minerale olie bij bouwkundig bodemgebruik (1.000 mg/kg DS) boven de norm voor stortplaatsen voor inerte afvalstoffen (500 mg/kg DS)?
- Waarom liggen de normen voor hergebruik hoger dan de normen voor het storten van diezelfde stoffen op een stortplaats voor inerte afvalstoffen?
- Verder rijzen er vragen bij de gebruikte berekeningsmethoden: bij de ene norm is de herrekening voor organische parameters niet opgenomen, bij de andere wel.

- Vanwaar de nood om een nieuwe proefmethode en normen voor uitloogbaarheid te introduceren, waarvoor geen enkele praktische ervaring bestaat?

3.8 Groeven en graverijen

De voorgestelde aanpassing van de grondverzetregeling brengt met zich mee dat ook een aantal beperkte wijzigingen moeten gebeuren in Vlarea, Vlarem I en Vlarem II. Behalve voor de bovenste laag van 120 cm kan voor het opvullen van groeven en graverijen ingedeeld in bestemmingstype I, II en III, met bagger- en ruimingsspecie afgeweken worden tot maximaal 80 % van de overeenstemmende bodemsaneringsnormen van het overeenkomstige bestemmingstype. Voor groeven en graverijen, ingedeeld in bestemmingstype IV en V, kan dit tot maximaal de waarden van bijlage IV (bodemsaneringsnormen) die gelden voor het vaste deel van de aarde in bestemmingstype III. De bouwheer moet door middel van een studie, uitgevoerd door een bodemsaneringsdeskundige volgens een code van goede praktijk, het bewijs leveren dat het gebruik van uitgegraven bodem als bodem geen verontreiniging van het grondwater kan veroorzaken en dat mogelijke blootstelling aan de verontreinigde stoffen geen extra risico oplevert. Bagger- of ruimingsspecie die niet voldoet aan voornoemde voorwaarden kan eventueel nog gebruikt worden als bouwstof. Indien dit niet mogelijk is moet ze gereinigd of gestort worden.

De Raden hebben de volgende opmerking m.b.t. de regeling voor groeven en graverijen:

- Een afdeklaag van 120 cm is voor een nabestemming als landbouw onvoldoende. De Raden vragen dat rekening gehouden wordt met reeds uitgevoerde studies³ en een aangekondigde studie⁴ in het algemeen oppervlaktedelfstoffenplan.
- De toegelaten verontreiniging hangt samen met het bestemmingstype. De Raden benadrukken dat ook rekening gehouden moet worden met het bestemmingstype van de nabestemming. Dit moet verduidelijkt worden in Vlarebo en/of Vlarem.

3.9 Takenpakket bodemsaneringsdeskundigen

Artikels 28 en 29 van het Bodemdecreet sommen de taken op van respectievelijk een bodemsaneringsdeskundige type 1 en type 2. Dit kan tot verwarring leiden omdat sommige taken zowel bij type 1 als type 2 staan. De vraag is of het niet duidelijker is aan te geven dat een type 2 alle taken mag uitvoeren van een type 1 en daarnaast nog een aantal bijkomende taken.

In sommige gevallen is een efficiëntere sanering, die daarenboven kosteneffectiever is, mogelijk als de erkend bodemsaneringsdeskundige én de bodemsaneerder als één team optreden. Om deze case-by-case benadering mogelijk te maken, is een aanpassing van de onverenigbaarheden nodig.

3.10 Retributies

De aanvrager van informatie uit het grondeninformatieregister via het bodemattest of via het maatwerk (specifieke informatie) moet een retributie betalen. Dit geldt ook bij versnelde overdracht

³ Bodemkundige Dienst België, Onderzoek naar de kwaliteit van "nieuwe bodems" bvb. na oppervlaktedelfstoffenwinning, 2002, Deproost en Elsen. Deze studie stelt een profieldiepte van minimum 1,5m als streefdoel.

⁴ Actie 11: Kwaliteitsvolle heraanleg van ontginningen i.f.v. landbouw (2006). Er is een studie in uitvoering die bestaat uit de opmaak van een planningsinstrument waarmee voor een voorgesteld ontginningsgebied de voorgestelde nabestemming landbouw kan getoetst worden op het vlak van technische haalbaarheid.

en bij de ambtshalve bodemsanering in de plaats van een in gebreke blijvende saneringsplichtige. Voor een bodemattest bedraagt dit 30 euro per kadastraal perceel. Voor specifieke informatie is het bedrag gelijk aan de kosten voor het verstrekken van de gevraagde informatie. De Raden vragen dat de wijze waarop deze kosten bepaald worden, vastgelegd wordt door de minister.

3.11 Geef uitvoering aan de voorziene financieringsmogelijkheden

Het nieuwe Bodemsaneringsdecreet voorziet in de mogelijkheid om de saneringsplichtige een draagkrachtregeling (spreiding financiële lasten) of een pré- of co-financieringsregeling toe te kennen. Het voorliggende Vlarebo geeft nog geen uitvoering aan deze instrumenten. De Raden benadrukken dat de saneringsplicht soms zware financiële verplichtingen met zich meebrengt voor een aantal bedrijfssectoren en voor particulieren en vraagt terzake bijkomende initiatieven.